

TALE

Samråd G om arbejdsmiljøforholdende på byggeriet af Storstrømsbroen (afholdes 25/11)

22-11-2019

J.nr. 2019 - 6879

Det talte ord gælder.

Samrådsspørgsmål G, stillet af Christian Juhl (Ø)

Efter en kaotisk start med konkurs- og korruptionsramte italienske byggeselskaber har opførelsen af Storstrømsbroen – Danmarks tredjestørste bro – nu været i gang i lidt over et år. En lang række sager fra Arbejdstilsynet viser, at det er et farligt at være bygningsarbejder på det store byggeri, der skal forbinde Sjælland og Falster med en bro til bil- og jernbanetrafik. Siden 28. september 2018, hvor det første spadestik til Storstrømsbroen blev taget, har Arbejdstilsynet reageret med hele 68 forbud og strakspåbud. På den baggrund bedes ministeren besvare følgende spørgsmål:

A. Vil ministeren kommentere på arbejdsmiljøsituationen på Storstrømsbroen, og løfte sløret for, hvad ministeren og Arbejdstilsynet aktuelt vil gøre for at forbedre det forebyggende arbejdsmiljøarbejde?

B. Hvordan vil ministeren i fremtiden forebygge dårligt arbejdsmiljø på store byggeprojekter?

Indledning

Svar på spørgsmål A. *Vil ministeren kommentere på arbejdsmiljøsituationen på Storstrømsbroen, og løfte sløret for, hvad ministeren og Arbejdstilsynet aktuelt vil gøre for at forbedre det forebyggende arbejdsmiljøarbejde?*

- Tak til spørgeren for at indkalde til dette samråd, der handler om en af vores grundpiller på arbejdsmiljøområdet, som jeg ved med rette optager udvalget: Hvordan vi sikrer bedst muligt, at lønmodtagere i Danmark, der knokler hver dag, har et sikkert, trygt og sundt arbejdsmiljø – og ikke udsættes for uforsvarlige arbejdsforhold.
- Indledningsvis kan jeg oplyse udvalget, at etableringen af den nye Storstrømsbro er et meget

omfattende byggeri. Den nye bro bliver ca. fire km. lang og vil forbinde Sjælland og Falster via Masnedø. Broen bliver Danmarks tredjestørste bro efter Øresundsbroen og Storebæltsbroen.

- Hidtil har projektet bestået af otte forskellige byggepladser, som Arbejdstilsynet fører tilsyn med. Der er på det nuværende tidspunkt ca. 200 personer beskæftiget på projektet.
- Jeg vil dertil gerne starte med at sige, at beskrivelsen af de forhold ved byggeriet af Storstrømsbroen, som Arbejdstilsynet har påtalt, virkelig ikke er rar læsning. Det er ganske enkelt ikke i orden. Det ligger mig og hele regeringen på sinde, at lønmodtagere i Danmark kan gå trygge på arbejde.
- Det er sådan, at det er arbejdsgiverne, der har ansvaret for, at arbejdsmiljøreglerne overholdes, og at deres medarbejdere har et sundt og sikkert arbejdsmiljø.
- På et stort byggeprojekt som Storstrømsbroen er det virksomhederne i samarbejde med bygherrens arbejdsmiljøkoordinator, der skal sørge for, at arbejdet på byggeriet er sikkert. For at nævne nogle af de problemer, Arbejdstilsynet har påtalt, gælder dette eksempelvis ved arbejde i højden, hvor der skal være sikret mod nedstyrtning. Et

andet eksempel er adgangsvejene, som skal vedligeholdes, så de er sikre at benytte.

- Hvis Arbejdstilsynet konstaterer, at virksomheder ikke overholder reglerne, vil de blive mødt af reaktioner fra Arbejdstilsynet.
- Jeg er orienteret om, at Arbejdstilsynet har fulgt byggeprocessen tæt, og løbende har kontrolleret arbejdsmiljøet. Det har desværre vist sig nødvendigt i forhold til arbejdsmiljøproblemerne på byggeriet.
- Jeg har fra Arbejdstilsynet fået oplyst, at Arbejdstilsynets gennemgang af alle typer tilsynsbesøg og alle reaktionstyper i hele den toårige byggeperiode viser, at der er afgivet 102 reaktioner, hvoraf 94 var strakspåbud og forbud. Flere af de overtrædelser, der har givet anledning til reaktioner, har tillige medført bødeforlæg eller politianmeldelse.
- Perioden dækker fra 14. november 2017, hvor Arbejdstilsynet var på sit første tilsynsbesøg, og til 14. november 2019. Arbejdstilsynet har ført tilsyn på alle byggepladser, også for udenlandske virksomheder anmeldt i RUT og øvrige underentreprenører.

- Jeg kan videre oplyse, at der ikke er afgivet reaktioner til Vejdirektoratet som bygherre eller til rådgivere og projekterende, da Arbejdstilsynet ikke har konstateret, at de har overtrådt arbejdsmiljølovgivningen. Vejdirektoratet har som arbejdsgiver fået et strakspåbud i december 2018. Påbuddet er efterkommet.
- Arbejdstilsynets indsats på byggeriet af Storstrømsbroen udføres som led i det skærpede tilsyn med større infrastrukturprojekter, som også omfatter store bygge- og anlægsprojekter.
- Det skærpede tilsyn er tilpasset de særlige forhold ved store byggeprojekter, hvor der ofte er mange virksomheder til stede af forskellige nationaliteter, og hvor byggeriet har en høj kompleksitet.
- Der føres tilsyn med både de udførende virksomheder, bygherrens pligter og i nødvendigt omfang med projekterende. Tilsynsmetoden retter sig både mod planlægning og udførsel, med særligt fokus på at forebygge arbejdsulykker og nedslidning, eksempelvis ved manuel håndtering af tunge byggematerialer.
- Når alt dette er sagt, er jeg enig i, at der er behov for, at sikkerheden under brobyggeriet forbedres.

- Jeg vil understrege, at det er arbejdsgiverne, der fuldt ud har ansvaret for egne ansatte, så de ikke udsættes for ulykker eller sundhedsskadelige påvirkninger.
- Jeg kan oplyse, at Arbejdstilsynet på baggrund af de mange påbud er gået i dialog med Vejdirektoratet, som er bygherre på projektet, om, hvordan der sikres bedre arbejdsmiljøforhold ved byggeriet af Storstrømsbroen.
- Det drejer sig blandt andet om, hvordan der kan skabes en bedre forebyggelsestilgang hos virksomhederne på byggeriet, så farlige situationer ikke opstår, og om arbejdsledernes særlige rolle i den forbindelse.
- Jeg har noteret mig, at Vejdirektoratet oplyser at have indført skærpede daglige tilsyn med særligt fokus på en hurtigere og tættere opfølgning på de forhold, som påbuddene fra Arbejdstilsynet påpeger.

Svar på spørgsmål B. *Hvordan vil ministeren i fremtiden forebygge dårligt arbejdsmiljø på store byggeprojekter?*

- Med det vil jeg gå videre til spørgsmål B, som handler om, hvordan vi i fremtiden kan forbedre det forebyggende arbejdsmiljøarbejde på store byggeprojekter.

- Når det handler om at understøtte et sikkert arbejdsmiljø for alle dem, der går på arbejde, er jeg af den overbevisning, at vi skal gå på to ben – der skal være sanktioner, hvis loven overtrædes. Og vi skal for så vidt muligt forebygge, at det sker.
- Med arbejdsmiljøaftalen har vi sat streg under, at arbejdsgiver skal løfte sit ansvar for at sørge for et sundt og sikkert arbejdsmiljø - det skal ikke kunne betale sig at tilsidesætte arbejdsmiljølovgivningen.
- I det lovforslag jeg netop har fremsat, det gjorde jeg den 19. november, er der lagt op til at hæve bødestørrelsen, og særligt i de tilfælde, hvor overtrædelsen har alvorlige konsekvenser for de ansatte, eller hvor arbejdsgivere gentagne gange overtræder arbejdsmiljøloven.
- Desuden indfører vi som noget nyt, at arbejdsgiveren skal betale gebyr for det skærpede tilsyn, der udløses når Arbejdstilsynet konstatere forhold, der er så alvorlige, at der nedlægges forbud.
- Men vi skal også styrke det forebyggende arbejde:

- Som led i Arbejdsmiljøaftalen videreføres indsatsen med de store infrastruktur-, og bygge- og anlægsprojekter.
- Indsatsen er vigtig, fordi den netop er tilpasset de meget store byggerier og deres kompleksitet.
- Men vi skal også lære af de erfaringer, vi gør os. Og jeg er sikker på, at vi kan gøre det bedre.
- Jeg har derfor bedt om, at der skal følges op på erfaringerne fra Storstrømsbroprojektet. Det har jeg bedt Arbejdstilsynet om at gøre sammen med Vejdirektoratet.
- Regeringen vil bruge erfaringerne fra Storstrømsbroen til at gøre status for arbejdsmiljøindsatsen, så vi kan få belyst, om det giver anledning til konkrete forslag til, hvad vi kan gøre for bedre at understøtte virksomhedernes arbejde med at forebygge dårligt arbejdsmiljø på store byggeprojekter.
- Det gælder både på byggeriet af Storstrømsbroen og i videreførelsen af den skærpede indsats i store infrastrukturprojekter i de næste tre år. Men også i forhold til andre store byggeprojekter, vi står overfor, som eksempelvis den nye Nordhavnstunnel.

- Vi skal bruge erfaringerne, så vi bedst muligt sikrer, at lønmodtagere i Danmark, der knokler hver dag, har et sikkert, trygt og sundt arbejdsmiljø – og ikke udsættes for uforsvarlige arbejdsforhold.
- Jeg vil holde Beskæftigelsesudvalget orienteret om dette arbejde.

Tak for ordet.